

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 29 września 2020 r.

DUS-II.058.143.2020.AN

**Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając na interpelację nr 10674 posłanki Gabrieli Lenartowicz w sprawie zaniżonych emerytur osób urodzonych w roku 1953, uprzejmie przedstawiam co następuje.

W dniu 10 lipca 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222). Przedmiotową ustawą Sejm RP zrealizował wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. sygn. akt P 20/16, nakazujący ustawodawcy wprowadzenie odpowiednich regulacji mających na celu sanację konstytucyjności sytuacji prawnych, w których zastosowanie art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53, z późn. zm.) wywołało skutki zakwestionowane przez Trybunał.

Regulacje prawne zawarte w ustawie z dnia 19 czerwca br. mają zatem na celu umożliwienie przeliczenia emerytur powszechnych bez zastosowania, zawartego w art. 25 ust. 1b, mechanizmu pomniejszania podstawy ich obliczenia o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, ubezpieczonym z rocznika 1953, pobierającym emeryturę wcześniejszą na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r.

Osoby uprawnione, które będą występowały po raz pierwszy o przyznanie emerytury powszechnej, mogą w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy złożyć do organu rentowego wnioski o jej przeliczenie. Natomiast te osoby uprawnione, które przed wydaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego składały do ZUS wnioski o ustalenie prawa do emerytury powszechnej, a następnie skutecznie go nie wycofały, skorzystają z przeliczenia emerytury powszechnej z urzędu przez organ rentowy po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisów ustawy.

Podkreślenia wymaga fakt, że w przypadku obu wymienionych wyżej grup, przeliczenie będzie dokonywane bez zastosowania mechanizmu pomniejszania podstawy obliczenia emerytury powszechnej o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, według parametrów z dnia złożenia wniosku – zgodnie z generalną zasadą prawa emerytalno-rentowego, tj. zasadą wnioskowości wyrażoną w art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Należy zauważyć, że część ubezpieczonych z rocznika 1953 występowała z wnioskami o emeryturę powszechną w momencie osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego (w odniesieniu do znacznej grupy kobiet były to lata 2013 – 2014). Zatem do ustalenia podstawy emerytury, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przyjęte zostaną parametry (kapitał początkowy, kwota składek na ubezpieczenie, średnie dalsze trwanie życia) obowiązujące w chwili składania wniosku.

Natomiast w przypadku tych ubezpieczonych, którzy wystąpią o emeryturę powszechną po raz pierwszy po wejściu w życie przepisów wprowadzonych przywołaną nowelizacją, parametry do ustalenia podstawy wymiaru emerytury zostaną przyjęte również na dzień złożenia wniosku, lecz będzie to już dzień przypadający w okresie między 10 lipca br. a 10 stycznia 2021 r.

Zróżnicowanie to wynika jedynie z terminu, w którym osoba zainteresowana wystąpiła, bądź wystąpi, z wnioskiem po raz pierwszy, jednakże same zasady ustalenia podstawy obliczenia emerytury będą jednolite na gruncie prawnym.

Ponadto należy zauważyć, że ubezpieczonym, którzy po dokonaniu ponownego przeliczenia emerytury powszechnej otrzymają świadczenie wyższe od pobieranej dotychczas emerytury wcześniejszej bądź emerytury powszechnej (wyliczonej - tytułem przykładu - w latach 2013-2014, wypłacanej lub zawieszanej ze względu na fakt, iż pobierana emerytura wcześniejsza była świadczeniem korzystniejszym) – organ rentowy wypłaci stosowne wyrównanie. Kwotę wyrównania stanowić będzie różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od zawieszenia emerytury lub od dnia podjęcia jej wypłaty (w każdym przypadku z uwzględnieniem ich waloryzacji) do dnia wydania decyzji o ponownym przeliczeniu a sumą kwot wypłaconych w tym okresie.

W odniesieniu do pytania o umożliwienie dochodzenia roszczeń ubezpieczonym z roczników 1949 – 1952 uprzejmie informuję, że Trybunał Konstytucyjny w punkcie 5 uzasadnienia wyroku z dnia 6 marca 2019 r. jednoznacznie wskazał, iż „Trybunał stwierdzając niekonstytucyjność zaskarżonego przepisu w zakresie, w jakim dotyczy kobiet urodzonych w 1953 r., które przed dniem 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 ustawy o FUS, nie zakwestionował możliwości stosowania określonego w nim mechanizmu potrącania w stosunku do pozostałych osób”.

Ponadto w uzasadnieniu podniesiono, iż te ubezpieczone miały pozostawiony okres dostosowawczy do nowego sposobu wyliczania podstawy wymiaru emerytury powszechnej, wprowadzonego od 1 stycznia 2013 r., bowiem przed 1 stycznia 2013 r. osiągnęły już wiek emerytalny, wymagany przez art. 24 ustawy o FUS, w brzmieniu obowiązującym przed tą datą. W okresie *vacatio legis* mogły również złożyć wniosek o ustalenie prawa do tej emerytury na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z uwagi na powyższe nie są prowadzone w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prace nad zmianą przepisów w przedstawionej sprawie.

Z poważaniem

MINISTER

z up. *Stanisław Szwed*

Sekretarz Stanu

/-/ podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym